

necesse natiuam .. Secundo hinc perna
 non possunt ostendere detestabilem esse exa
 que quo nominat ut quia dicitur qd usura
 est qd rapina dicitur qd dicitur con usus
 et usurpat quia ut idem dicitur bis
 dicitur ibi usus qui non est sicut
 ad eundem modum sicut qd licet aliud
 non aliud sit usus rei ut aliud e domus
 ad inhabitare ipsam In aliquibus tamen in
 concessio usus separari potest a concessione
 rei quibusdamque usus potest concedi usus rei
 alioquin qd concedat eius substantia potest inde ac
 per se dicitur qd res illa in nulla deterior
 si non potest concedi usus absque concessione
 rei Quam ad talem usum non est pen
 aliqua accipiendi qd si accipiat est ibi
 sicut id est rapina usus **¶** Cum qd dicitur dom
 de domo inhabitare non sit domo alienare
 potest domo potest concedere usum domo
 no inhabitare absque eo qd concedat sicut eius
 Quia autem est sicut eius est usus quidam sicut
 est prius usus potest ad ipsam vendit qd qd
 sicut est et qd potest ad ipsam licet potest et alia
 vultat modo qd rapit modo qd usurpat di
 tentionem sibi domo domo vendit i hinc
 tentionem et usum eius In denariis autem usus pro
 Nam dicitur prius denariis est expendere et alie
 nare denariis Nunquam qd potest concedi usus
 prius denariis nisi concedat eius sicut cum
 ad talem usum opteat ipsam sicut alienat
 Quia qd accidit a sicut dependet et usus eo
 ipa restituit originem bene domo est qd annus
 qd sicut eius est usus volens qd accipere pensio
 de usu denariis sicut committere usura ut dicitur
 usurpare et rapina usum quia concessio usu
 denariis concedit sicut eius Concedit de sicut
 non aliter potest ad ipsam usus eius Quia
 si de usu pensio accipiat vendit qd non est
 sicut ut accipit pensio de eo qd non potest
 ad ipsam ann non ultra spectat ad omni usus

denariis ex quo eius sicut iam coepte. Ad
 uertendum tamen qd ut ait prius prius potest
 qd dicitur rei est dicitur usus dicitur prius alia
 non prius usus prius denariis est non omnia
 sicut expendere et alienare **¶** Prius de non
 prius est appare quia cum dicitur denariis
 prius non ad expendendum sed ad apparendu
 et ut videantur dicitur. Sic etiam usus prius
 dicitur est inhabitare usus non prius est ipsam ven
 dere omnia multa cum dicitur fabricant
 non ad inhabitandum sed ad vendendum. De
 cum autem usu sicut si prius sicut non prius
 potest accipere pensio si usus ille concedi potest
 absque concessione sicut propter qd plane patet
 eorum de denariis et de aliis rebus **¶**
 Nam de usu prius denariis non potest accipere pensio
 absque usura quia talis usus concedi non potest
 absque concessione sicut **¶** Sed de usu non prius
 non potest ut si quis vellet immunitata non ad
 exponendum sed ad apparendum qd forte
 multa operatores faciunt qui ut appareant
 dicitur et ut alii accipere apud eos deponat
 pecuniam habent coram se multa pecunia
 Cum ergo quis possit concedere denariis ad ta
 lem usum videtur ad apparendum absque eo qd
 concedat sicut cor si modo de denariis pe
 sionem accipere forte aliter peccaret usu
 ram tamen non committeret **¶** In rebus autem
 ut prius contigit eorum ut in usu prius non
 committit usura Nam quia inhabitatio que est
 prius usus domus concedi potest absque concessione
 sicut eius si de pensio accipiat nulla usura
 committit. Sed si quis domum venderet ut commu
 taret qd non est prius usus eius dicitur qd non
 statim pecuniam reciperet si propter usum domo
 vellet ultra rem pecuniam accipere usura
 committeret quia iam usus non spectaret
 ad ipsam postquam per venditionem concessisset
 eius sicut. Omnino qd usura quia dicitur
 dicitur usus qui non spectat ad creditorum

Manuscript notes and bleed-through from the reverse side of the page, including some illegible handwriting and a large, faint stamp.

tonē naturam e' dicit q' reges et pncipes si
velint naturali dicit prohibere usus ne
fiat eo q' in naturali contradicit .xii..

q' dicitur sunt inoi lutiady p'curam et
q' aliqui illoz mox su' regib' pncipibz

Ora ficut p'mi p'ol .x. s'cites ..
disiungit p'bus duos modos q'bz
muniata acquirunt contingit
em h' fieri quibz modo sine d'ys quat' dua
dicit possessoria **O**cta exercitina **T**ercia
conaria ul' conducta **Q**arta exp'mental **Q**u
ta artificia **Q**uia aut possessoria acquirunt
p'curia quando quis possessionibz habundis
exfructibz anni p'curiam acquirunt dicit em
s'com p'bu' p'conomia et d'p'ensatore dom
e' expectum a' p'p'os' p' d' que p' magis
fructifere et exquibz p' nichis subducunt
indigence domestica sine gubernatoz dom
h' ante fieri contingit si fiatue que in quibz
p'odus h'ndunt ut quis illis aialibz h'ndet
que in p'obz illis in quibz existit melius co
fermatur h' ante quo san' possit et quali
cia p'p'os' quis se habere debent ut quali
aues et aialia quad' p'edia conferret et q'
tem magis valent pro agricultura que ma
gis ad d'ineaz plantacoz et qualis cum sic
cia arbores gerenda d'p'osunt p'lenas p'
t'isre eo q' alij de talibz sufficient' t'ndibz
se vident paladus em multa h'moi enar
runt **O**cta via utilis ad p'curiam acquir
redam d' ce exercitina cum quis per
mare aut per terram d'fferet mercationes
aliq' ul' ass'pat d'fferend' mercationes ipas
d'uidit em p'bu' p'bu' exercitina in 3°
p'tes in **P**aulandim que fit per mare et
pondens portatua que fit p' terraz et as
s'p'at **T**ercia via acquirendi p'curiam
d' ce exercitina ul' conducta ut cu' quis
spe mercedis ul' p'co conduct' aliq' opat
Qarta via d' ce exp'mental exp'me

tu em p'curiam q' omni q' quibz una
p'curiam fra aliquoz quibz p'curiam
lucra d'it sine lucratua exp'me

Quarta em p'bus duo p'curiam q'
ta quibz fuit p'curia acquirita p'curiam
fuit calles nullens d'uit de p'p'ce p'p'ce
qm p'mo p'p'os' p'curiam capant p'p'ce em d'it
cet pauper et m'p'p'ce p'p'ce d'uit d'uit
p'p'ce et ad quid sua d'it p'p'ce d'uit
in exp'ate d'uit p'p'ce non d'uit d'uit
p'p'ce ut d'uit q' facile cet p'p'ce d'uit
talia cum d'uit d'uit per d'uit d'uit
futurum ce magna copiam d'uit d'uit
m'olis regionis illius em d'uit d'uit
collectum em d'uit in anno futuro a' d'uit
go p'curia et d'ito arabone pro futuro d'uit
cum quia nullus poterit d'uit d'uit
p'p'ce cum etiam quia ei erat magna d'uit
d'uit lucratua e' p'curia nulla d'uit d'uit
d'uit em p'bus d'uit **Q**uarta p'curiam
tum q' d'uit d'uit p'bus e' de quod d'uit
qui em totu' form' d'uit d'uit et quia d'uit
d'uit form' d'uit d'uit lucratua p'curiam
d'uit **I**tem cet em d'uit d'uit d'uit
p'p'ce e' facere d'uit d'uit d'uit d'uit
d'uit Nam quado d'uit d'uit d'uit d'uit
p'p'ce pro sue d'uit d'uit d'uit d'uit
p'curiam acquirunt p'p'ce et p'curiam p'curiam
via d'uit per que aliqui p'curiam sunt d'uit
d'uit h'nt in memoria ut si d'uit d'uit
d'uit per d'uit d'uit d'uit d'uit d'uit
d'uit p'curiam d'uit d'uit **Q**uarta via d'uit
ce artificia qu' quis p'ce d'uit d'uit d'uit
d'uit p'ce q' p'curiam d'uit Nam h'nt
f'nis artis d'uit d'uit d'uit et d'uit
d'uit p'curiam d'uit cum q' d'uit d'uit
d'uit p'curiam d'uit d'uit d'uit d'uit
d'uit d'uit d'uit d'uit d'uit d'uit
d'uit d'uit d'uit d'uit d'uit d'uit

9 2 5 1

In omni

aduersus omnes
reges et principes

omere Nam quicumque non civitate dicit nisi
ex parte ut ex forma hoc accidit ut est
lesia ut patet et sine iugo non valens
legem et societatem supportare sed e qua
dicitur id est dominus eligens altioris vita
propter quod subditur primo potest quod non potens
dicitur civitate nulla est pars civitatis sed est
lesia sed est deus ..

**De rationibus per quas potest civitas esse quod naturale
et hoc est naturale esse ut politia et civile. & ..**

Removetur in procedens causa obiectio
rationes continentur per quas probatur
videatur civitatem non esse aliquam
secundum naturam et hominem naturale non esse animal
le Cum ergo non satis sit removere obiectio
continuas civitatem aliquam impugnantes in
adducunt rationes propter quas illa civitas
conficitur invidiam in hoc casu adducunt rationes
evidentes civitatem esse quod naturale et
hominem esse naturaliter animal civile. **Propter**
autem dicitur dicitur ostendere civitatem politiam
sive civitatem esse aliquam secundum naturam. **Quia** dicitur
sunt ex eo quod hec civitas complectitur dominum
et viciniam. **Secunda** ex eo quod e illarum finis et co
plimentum probatur enim sunt quia bene
erit dominum secundum naturam ut natura non desit
at in necessitate et quod naturale esse quod secundum se
desunt ad sufficientiam dicitur. **Contra** ergo dicitur
ita et etiam dicitur natura sunt quia desunt
ad sufficientiam dicitur dicitur. **Quia** et civitas
civitas has civitates. **Respondendum** est et per
sunt desunt ad sufficientiam dicitur quod civitates
ille et eam esse secundum naturam. **Quia** dicitur
adversarij dicitur hanc idem sunt ex eo quod civi
tas e illarum civitatem finis et complementum
Nam ut dicitur probatur per hoc. **Quia** et finis
quod naturaliter quod naturale et e natura
quod quod ut quod e finis quod naturaliter
quod naturale et est naturaliter. Nam finis
quod naturaliter e forma qui per animalia

e quod naturale esse quod natura
quod civitate dicitur quod naturaliter
quia desunt ad sufficientiam dicitur
civitates ille que per se sunt
Constat enim dicitur ex civitate dicitur
dicitur et sicut patet ex dicitur
secundum naturam. **Sic** etiam dicitur
le non solum quia dicitur et dicitur
etiam quia quod naturaliter dicitur
dicitur naturaliter. **Contra** ergo dicitur
neque et nepotum in dicitur dicitur
quod si tale dicitur dicitur dicitur
est. **Civitas** ergo que e finis quod naturaliter
et dicitur est ad dicitur dicitur dicitur
quod naturaliter. **Contra** ergo dicitur
dicitur tamquam ad dicitur dicitur
ad dicitur dicitur dicitur
dicitur. **Reliqua** est dicitur dicitur
animal politia e dicitur dicitur dicitur
mensurare dicitur. **Quia** sicut ex parte ser
monis. **Secunda** vero ex parte dicitur naturaliter
placatur in parte sicut dicitur dicitur
hominem esse naturaliter aut civitate et sociale
eo quod per sermonem dicitur dicitur
disciplina hanc autem ex parte dicitur
dicitur hominem esse naturaliter aut politiam
et civile ex eo quod dicitur dicitur
aliter dicitur dicitur dicitur
dicitur aut primo potest quod in aliis dicitur
ut ad hoc eam natura dicitur dicitur
est sicut dicitur et dicitur dicitur
sensum dicitur et dicitur dicitur
sicut per dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur cum dicitur dicitur
in per sicut dicitur dicitur dicitur
ad dicitur quia dicitur dicitur dicitur
dicitur sermo per quod dicitur dicitur
quod dicitur quod dicitur dicitur
dicitur. **Quia** dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur dicitur